

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Інституту історії України

НАН України

« 27 » грудня 2023 р., протокол № 7

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту історії України

НАН України

академік НАН України

Валерій СМОЛІЙ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
АСПІРАНТІВ В ІНСТИТУТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

Введено в дію наказом

№2/1 -од від « 2 » січня 2024 р.

КИЇВ – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів (далі – Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньо-наукової діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті історії України НАН України (далі – Інститут).

1.2. Положення встановлює сукупність організаційно-методичних заходів щодо перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок аспірантів, набуття ними фахових компетентностей та унормовує організацію поточного, модульного, семестрового контролю знань аспірантів, проведення практики та методику переведення показників академічної успішності за 100-бальною системою у систему оцінок за національною шкалою та за шкалою Європейської кредитно-трансферної системи (далі – ЄКТС).

1.3. Дане Положення застосовується з урахуванням „Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах”, запроваджених наказом Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2009 р. № 943, та інших нормативно-правових документів у сфері вищої освіти.

2. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. Система оцінювання знань аспірантів з кожної дисципліни включає поточний (у випадку визначення лише одного модуля), модульний та семестровий контроль знань, оцінювання результатів практики.

2.1.1. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять.

2.1.2. Модульний контроль проводиться з урахуванням даних поточного контролю за відповідний модуль і має на меті оцінку результатів знань аспіранта після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни –

змістового модуля.

2.1.3. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену чи заліку, визначених робочим навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

2.2. З дисципліни, яка вивчається упродовж двох семестрів, семестровий контроль здійснюється кожен семестр у формі, передбаченій робочим навчальним планом. Загальна підсумкова оцінка проставляється за результатами останнього семестру.

2.3. Навчальна дисципліна ділиться на логічно-пов'язані змістові модулі. Змістовий модуль зазвичай завершується модульною контрольною роботою чи модульним тестом (простим, комбінованим, перехресним, розширеним і т.д.).

2.4. Підсумкова кількість балів за змістовий модуль може виставлятися за вибором викладача:

- а) як сума балів за усіма поточними формами контролю, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни;
- б) як сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової модульної контрольної (тестів);
- в) лише за результатами підсумкової модульної контрольної (тестів).

2.5. Кількість модульних контрольних з кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою і залежить від:

- ✓ обсягу кредитів за даною дисципліною;
- ✓ кількості годин, відведених на практичні заняття;
- ✓ форми семестрового контролю.

З урахуванням вищезазначеного допускається планування однієї модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни.

3. ПОТОЧНИЙ, МОДУЛЬНИЙ ТА СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ

3.1. На початку вивчення відповідної дисципліни аспіранта повідомляють про наявність робочої навчальної програми, про кількість змістових модулів, зміст, форми проведення поточного (модульного) контролю та критерії їх оцінювання.

3.2. При **поточному** контролі *оцінці підлягають*: рівень знань, умінь і навичок аспірантів, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати виконання тестів тощо.

3.3. Поточне оцінювання та результати поточного оцінювання знань і навичок аспірантів за семестр і (або) за кожний змістовий модуль (ЗМ) проставляються у „Журналі обліку роботи академгрупи”.

Термін зберігання паперової форми журналу відповідає терміну навчання за відповідним освітньо-науковим рівнем.

3.4. Аспірант, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав ЗМ) має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

3.5. Аспіранту, який не набрав прохідного мінімуму, за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання спеціальних тестів/контрольної роботи підвищеної складності, за виконання яких можна набрати до 40 балів. У випадку проведення поточного контролю комісією складність тестових чи контрольних завдань може бути підвищена і оцінюється до 60 балів.

3.6. Аспірант **не допускається** до складання іспиту (заліку), якщо кількість балів, одержаних за змістові модулі (поточний контроль) упродовж семестру разом з максимально можливою кількістю балів, набраних на екзамені (заліку), в сумі складає **менше 60 балів**.

3.7. При наявності „*непрохідного мінімуму*” або при відсутності оцінок поточного контролю напередодні іспиту/ заліку викладач подає доповідну

записку директору Інституту про недопуск аспіранта, про що видається наказ, і аспірант не допускається до складання іспиту/заліку, як такий, що *не виконав індивідуальний навчальний план*. Відмітка про недопуск у відомості обліку успішності робиться при наявності наказу. На день складання іспиту, аспіранту на іспиті/заліку виставляється „*не допущений*”.

3.8. Семестровий контроль у формі **заліку** – підсумкова кількість балів з дисципліни (*максимум 100 балів*) визначається з урахуванням балів отриманих під час заліку (максимальний бал – 40) та балів, отриманих за змістовні модулі (загальна сума балів, яку набрав аспірант за семестр). У відомості обліку успішності з навчальної дисципліни проставляються зведені дані за 100-бальною шкалою, за національною шкалою (60 балів та вище – „*зараховано*”, менше 60 балів – „*не зараховано*”) та за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

3.9. Семестровий контроль у формі **екзамену** - підсумкова кількість балів з дисципліни (*максимум 100 балів*) визначається з урахуванням балів, отриманих під час екзамену (максимальний бал – 40), та балів – за змістовні модулі (загальна сума балів, яку набрав аспірант за семестр). У відомості обліку успішності з навчальної дисципліни проставляються зведені дані за 100-бальною шкалою, за національною шкалою («*відмінно*», «*добре*», «*задовільно*», «*незадовільно*») та за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця відповідності шкали оцінювання

Оцінка за 100-бальною шкалою Інституту	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок). <i>Аспірант повністю оволодів програмою навчальної дисципліни, вільно оперує категоріальним апаратом; дає послідовні, чіткі та логічно побудовані відповіді на основні та додаткові питання; демонструє обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; аргументовано використовує їх, уміє застосовувати матеріал для винесення власних суджень.</i>
82 – 89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками). <i>Аспірант достатньо повно оволодів програмою навчальної дисципліни, проте у відповідях допускає несуттєві неточності; з незначними помилками демонструє розуміння основоположних теорій і фактів та вміння встановлювати</i>

			<i>причинно-наслідкові зв'язки між ними; вільно оперує понятійним апаратом з несуттєвими неточностями.</i>
75 – 81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок). <i>Аспірант в цілому оволодів програмою навчальної дисципліни, проте при викладенні деяких питань (усно чи письмово) не вистачає достатньої глибини аргументації при оцінці наукових фактів, процесів, явищ, подій; оперує понятійним апаратом, допускаючи окремі неточності.</i>
67 – 74	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків). <i>Аспірант не в повному обсязі оволодів програмою навчальної дисципліни; матеріал викладає без глибокого осмислення, аналізу, порівняння та узагальнення. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає матеріал при усних або письмових відповідях.</i>
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям). <i>Аспірант показує мінімально достатній рівень знань з дисципліни. У відповідях (усних чи письмових) допускає суттєві помилки та не може критично оцінити наукові факти, явища, події.</i>
35 – 59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання). <i>Аспірант не володіє програмою навчальної дисципліни; дає неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання.</i>
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом). <i>Аспірант показує неприйнятний рівень володіння програмою навчальної дисципліни.</i>

3.10. Екзамен і залік вважається не зданими, якщо сумарна кількість балів з дисципліни менша за 60 балів.

4. ПОРЯДОК ЛІКВІДАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

4.1. Аспірантам, які при складанні іспиту (заліку) одержали сумарну оцінку, менше 60 балів, або не з'явилися на іспит дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академ. заборгованості за встановленими правилами.

4.2. Повторне складання іспитів/заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором Інституту.

4.3. Результати ліквідації академ. заборгованості відображаються у „Відомості обліку успішності”.

5. ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

5.1. Практика є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки доктора філософії і визначальним етапом практичної підготовки аспіранта до педагогічної діяльності. Основна мета асистентської практики полягає в набутті практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисципліни за профілем отриманої спеціальності.

5.2. Оцінка за практику складається з оцінки:

- 1) керівника від бази практики;
- 2) захисту аспірантами результатів проходження практики.

5.3. Організацію практичної підготовки регламентує Положення про асистентську практику аспірантів Інституту історії України НАН України та Програма асистентської практики.

5.4. Оцінка результатів проходження практики у балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС зазначається у відомості обліку успішності за підписами керівника практики від Інституту і членів комісії, створеної для проведення захисту практики.

6. КВАЛІФІКАЦІЙНА АТЕСТАЦІЯ

6.1 Кваліфікаційна атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

6.2 Обов'язковою умовою допуску до кваліфікаційної атестації (захисту дисертаційного дослідження) є успішне виконання аспірантом індивідуального плану навчальної та наукової роботи.

6.3 Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

6.5 Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

